



**AGNIESZKA ROMANKO**

The John Paul II Catholic University  
of Lublin, Poland

Email: [agnieszka24@kul.pl](mailto:agnieszka24@kul.pl)

ORCID: 0000-0001-9206-747X

## **OBECNOŚĆ MEDIÓW CYFROWYCH W MISJI EWANGELIZACYJNEJ KOŚCIOŁA WEDŁUG *PRAEDICATE EVANGELIUM***

### **THE PRESENCE OF DIGITAL MEDIA IN THE EVANGELIZING MISSION OF THE CHURCH ACCORDING TO *PRAEDICATE EVANGELIUM***

#### **ABSTRACT**

The Church's evangelizing mission is the fulfillment of the mission that Jesus Christ left to the Church he founded. The principles of the Gospel are immutable, while the manner and forms of its preaching may be modified due to the circumstances of time and place. Nowadays the Church also uses digital media in its evangelizing mission. However, they should always remain in the service of the Truth, which all people are obliged to seek.

Therefore, the article will attempt to answer the following questions: How does the Church legislator provide for the possibility of using digital media in the Church's evangelizing mission? Does the legislator indicate any guidelines that should be followed in the use of digital media?

While analyzing the subject matter the evangelizing mission of the Church will be characterized in the first place in the context of the apostolic constitution *Praedicate Evangelium*. Next, the Dicastery for Communication in the structure of the Holy See will be characterized, as well as the types and tasks of digital media as tools for the evangelizing mission of the Church.

The article will use the historical-legal and dogmatic-legal methods.

## STRESZCZENIE

Misja ewangelizacyjna Kościoła stanowi realizację posłannictwa, jakie Jezus Chrystus pozostawił Kościołowi, który założył. Zasady Ewangelii są niezmiennie, natomiast sposób i formy Jej głoszenia mogą ulegać modyfikacjom ze względu na okoliczności miejsca i czasu. Obecnie Kościół w misji ewangelizacyjnej wykorzystuje również media cyfrowe. Powinny one jednak zawsze pozostawać w służbie Prawdy, do poszukiwania której zobowiązani są wszyscy ludzie.

W związku z tym w artykule zostanie podjęta próba odpowiedzi na pytania: W jaki sposób ustawodawca kościelny przewiduje możliwość wykorzystywania mediów cyfrowych w misji ewangelizacyjnej Kościoła? Czy ustawodawca wskazuje jakiegokolwiek wytyczne, których należy przestrzegać w posługiwaniu się mediami cyfrowymi?

Dokonując analizy przedmiotowego zagadnienia w pierwszej kolejności zostanie scharakteryzowana misja ewangelizacyjna Kościoła w kontekście konstytucji apostolskiej *Praedicate Evangelium*. Następnie będzie scharakteryzowana Dykasteria do spraw Komunikacji w strukturze Stolicy Apostolskiej, a także rodzaje i zadania mediów cyfrowych jako narzędzi misji ewangelizacyjnej Kościoła.

W artykule zostanie wykorzystana metoda historyczno-prawna i dogmatyczno-prawna.

**KEYWORDS:** *digital media, evangelizing mission, Apostolic See, Dicastery for Communication, Church*

**SŁOWA KLUCZOWE:** *media cyfrowe, misja ewangelizacyjna, Stolica Apostolska, Dykasteria do spraw Komunikacji, Kościół*

## WPROWADZENIE

Św. Jan Paweł II w encyklice *Redemptoris missio* (RM) nawoływał: *Narody wszystkie, otwórzcie drzwi Chrystusowi! Jego Ewangelia niczego nie odbiera wolności człowieka, należnemu poszanowaniu kultur, ani temu, co dobre w każdej religii. [...] Nikt wierzący w Chrystusa, żadna instytucja Kościoła nie może uchylić się od tego najpoważniejszego obowiązku: głoszenia Chrystusa wszystkim ludom* (Jan Paweł II, 1991, s. 249-340, nr 3). Głoście Ewangelię – *Praedicate Evangelium* – do tych słów już w tytule nawiązał także papież Franciszek promulgując dnia 19 marca 2022 r. konstytucję apostolską *Praedicate Evangelium* (PE) o Kurii Rzymskiej i jej służbie Kościołowi w świecie (Franciszek, 2022, s. 9-81, nr 1) przypominając, iż zadanie to stanowi *pierwszą posługę, jaką Kościół może spełnić względem każdego człowieka i całej ludzkości w dzisiejszym świecie* (PE I, nr 1).

Niezaprzeczalnym zjawiskiem jest fakt, iż współcześnie media cyfrowe odgrywają niebagatelną rolę na wielu płaszczyznach naszego życia – społecznej, kulturowej, politycznej czy religijnej. W związku z tym należy sformułować następujące pytania badawcze: W jaki sposób ustawodawca kościelny przewiduje możliwość wykorzystywania mediów cyfrowych w misji ewangelizacyjnej Kościoła pozostawionej przez Jego Założyciela – Jezusa Chrystusa? Czy ustawodawca powszechny wskazuje jakiegokolwiek wytyczne, których należy przestrzegać w posługiwaniu się mediami cyfrowymi? Co wspólnie należy rozumieć pod pojęciem mediów cyfrowych? Podejmując próbę odpowiedzi na powyższe zagadnienia, w pierwszej kolejności uwaga zostanie zwrócona na szczególne miejsce misji ewangelizacyjnej Kościoła w zreorganizowanej przez papieża Franciszka strukturze Kurii Rzymskiej, w tym w szczególności na kompetencje Dykasterii do spraw Komunikacji Stolicy Apostolskiej w zakresie prowadzenia misji ewangelizacyjnej Kościoła za pomocą mediów cyfrowych. Następnie zostanie zdefiniowane pojęcie mediów cyfrowych, a także wskazane będą zadania mediów cyfrowych w Kościele w służbie postępu cywilizacyjnego i moralnego oraz w służbie Prawdy. W artykule, ze względu na wykorzystanie wiodącej dla nauk prawnych metody badawczej – tj. dogmatyczno-prawnej – poza przedmiotem analizy pozostaną badania czy statystyki dotyczące mediów cyfrowych.

## MISJA EWANGELIZACYJNA KOŚCIOŁA MYŚLĄ PRZEWODNIĄ KONSTYTUCJI APOSTOLSKIEJ *PRÆDICATE EVANGELIUM*

Papież Franciszek uczynił misję ewangelizacyjną Kościoła myślą przewodnią przeprowadzonej reformy Kurii Rzymskiej, ponieważ już na początku swojego pontyfikatu, tj. 13 kwietnia 2013 r. wskazał potrzebę jej kompleksowej reformy (Komunikat Sekretariatu Stanu z 13 kwietnia 2013 r., *L'Osservatore Romano* (wyd. pol.), 6 (2013), s. 62). W tym celu ustanowił Radę Kardynałów (Franciszek, 2013a, s. 875-876). Uzasadniając zasadność reformy podkreślił, iż nie powinna być ona celem samym w sobie, ale [...] *środkiem do dawania mocnego świadectwa chrześcijańskiego, do wspierania skuteczniejszej ewangelizacji [...] (PE I, nr 12). W miejsce dotychczasowych 9 kongregacji, 3 dykasterii i 5 papieskich rad utworzył 16 dykasterii, wśród których na pierwszym miejscu umieścił Dykasterię do spraw Ewangelizacji. Jest to jedyna dykasteria, której bezpośrednio przewodniczy Biskup Rzymu (PE, art. 54). Dykasteria składa się z dwóch sekcji: Sekcji do spraw Podstawowych Zagadnień Ewangelizacji w Świecie, kompetentnej w zakresie zgłębiania „[...] podstawowych zagadnień ewangelizacji i rozwoju skutecznego głoszenia Ewangelii, określając ich odpowiednie formy, narzędzia i język (PE, art. 55) oraz Sekcji do spraw Pierwszej Ewangelizacji i Nowych Kościołów Partykularnych, która przede wszystkim [...] wspiera głoszenie Ewangelii i pogłębianie życia wiary na terenach pierwszej ewangelizacji [...] (PE, art. 61).*

Papież Franciszek podkreśla, że *ewangelizacja dokonuje się w szczególności przez głoszenie Bożego miłosierdzia, na różne sposoby i w różnorodnych formach (PE, art. 59 § 2). Współcześnie – obok form tradycyjnych – coraz bardziej popularne staje się podejmowanie różnorodnych inicjatyw ewangelizacyjnych w formie cyfrowej. Dlatego też ustawodawca kościelny, dostrzegając znaczenie tego zjawiska, powierzył kompetencje w tym zakresie odpowiedniej Dykasterii w strukturze Kurii Rzymskiej.*

## DYKASTERIA DO SPRAW KOMUNIKACJI STOLICY APOSTOLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2015 r. papież Franciszek utworzył Sekretariat do spraw Komunikacji (Franciszek, 2015, s. 591-592), którego statut został nadany 6 września 2016 r. (Franciszek, 2016, s. 1051-1058). Następnie, dnia 27 lutego 2018 r., zmienił nazwę dotychczasowego Sekretariatu na Dykasterię do spraw Komunikacji (Franciszek, 2018, dostęp 03.04.2023 z <https://press.vatican.va/content/salastampa/it/bollettino/pubblico/2018/06/23/0476/01039.html>). Dykasteria ta pod taką nazwą została włączona do zreformowanej w 2022 r. struktury Kurii Rzymskiej (PE, art. 183-188; Menke, 2022, s. 9-25).

Zasadniczą kompetencją Dykasterii do spraw Komunikacji jest kompleksowe zarządzanie systemem komunikacji Stolicy Apostolskiej (PE, art. 183). Dykasteria korzysta przy tym z infrastruktury sieciowej Państwa-Miasta Watykan zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem i zobowiązaniami międzynarodowymi przyjętymi przez Stolicę Apostolską, jak też współpracuje z pozostałymi instytucjami Kurii Rzymskiej, a zwłaszcza z Sekretariatem Stanu (PE, art. 187). Zadaniem Dykasterii jest nie tylko wspieranie instytucji i urzędów Kurii Rzymskiej, ale także instytucji związanych ze Stolicą Apostolską, z *Gubernatorem Państwa Watykańskiego i innymi organami, które mają swoją siedzibę w Państwie Watykańskim lub są zależne od Stolicy Apostolskiej w swoich działaniach komunikacyjnych* (PE, art. 188). Stolicy Apostolskiej nie należy jednak utożsamiać z Państwem-Miasta Watykan. Przez Stolicę Apostolską, zgodnie z kan. 361 Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r. (KPK/83) rozumie się Biskupa Rzymu i Kurie Rzymską (*Codex Iuris Canonici auctoritate Ioannis Pauli PP. II promulgatus* (25.01.1983), AAS 75 (1983), pars II, s. 1-317; tekst polski: *Kodeks Prawa Kanonicznego promulgowany przez papieża Jana Pawła II w dniu 25 stycznia 1983 roku*. Stan prawny na dzień 18 maja 2022 roku. Zaktualizowany przekład na język polski, Pallottinum, Poznań 2022). Biskup Rzymu jest także Głową Państwa Watykańskiego, w którym konkretyzuje się suwerenność terytorialna papieża. Państwo Watykańskie – powstałe w 1929 r. – posiada wszystkie istotne elementy państwa, tj. ludność, terytorium i władzę, zaś jego ustrój określa Ustawa Zasadnicza z 2000 r. (Sitarz, 2019, kol. 2030-2031).

Dykasterii do spraw Komunikacji podlegają następujące organy: Biuro Prasowe Stolicy Apostolskiej, Drukarnia Watykańska, Serwis Fotograficzny, L'Osservatore Romano, Wydawnictwo Watykańskie, Radio Watykańskie, Watykańskie Centrum Telewizyjne, Watykański Serwis Internetowy. Ponadto Dykasteria zarządza następującymi mediami społecznościowymi: Twitter (@pontifex), strona internetowa Stolicy Apostolskiej ([www.vatican.va](http://www.vatican.va)), Instagram (@franciscus) (*Dicastero per la Comunicazione*, dostęp 03.04.2023 z <https://www.vatican.va/content/romancuria/it/dicasteri/dicastero-per-la-comunicazione/profilo.html>; Wajs, 2018, s. 119-130).

## **MEDIA CYFROWE JAKO JEDNO Z NARZĘDZI MISJI EWANGELIZACYJNEJ KOŚCIOŁA**

Media cyfrowe stanowią współcześnie jedno z tych narzędzi skutecznego głoszenia Ewangelii, którego właściwe wykorzystanie i rozwój w misji ewangelizacyjnej Kościoła leży w kompetencji Dykasterii do spraw Komunikacji. Należy zauważyć, że o ile Dykasteria do spraw Ewangelizacji została umieszczona jako pierwsza wśród 16 nowo utworzonych dykasterii, to Dykasteria do spraw Komunikacji zamyka ten katalog. Ustawodawca powszechny zwrócił uwagę, iż Dykasteria zajmuje się całością systemu komunikacji Stolicy Apostolskiej w taki sposób, aby system ten odpowiadał *na potrzeby misji ewangelizacyjnej Kościoła w kontekście nacechowanym obecnością i rozwojem mediów cyfrowych* (PE, art. 183).

## **POJĘCIE MEDIÓW CYFROWYCH**

Wobec powyższego w pierwszej kolejności należy wyjaśnić pojęcie mediów cyfrowych. Media cyfrowe, zwane również *nowymi mediami* (w przeciwieństwie do mediów analogowych, czyli tradycyjnych) to dowolna forma użytkowania treści przy zastosowaniu urządzeń elektronicznych, działających w oparciu o informacje przetwarzane w systemie cyfrowym (*Co to są cyfrowe media interaktywne?*, dostęp 01.04.2023 z <http://roch.info/co-to-sa-cyfrowe-media-interaktywne>). Pod pojęciem tym rozumie się ogólne określenie

wielu różnych form komunikacji elektronicznej, które są możliwe dzięki użyciu technologii komputerowej, wykorzystujących m.in. publikacje elektroniczne, a przede wszystkim Internet (*Nowe media*, dostęp 01.04.2023 z <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/1943,pojecie.html>), nazwany przez papieża Benedykta XVI *cyfrowym kontynentem* (Benedykt XVI, 2009, dostęp 01.04.2023 z [https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf\\_ben-xvi\\_mes\\_20090124\\_43rd-world-communications-day.html](https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf_ben-xvi_mes_20090124_43rd-world-communications-day.html)). Należy jednak zauważyć, że narzędzia komunikacyjne zaliczane pierwotnie do *nowych mediów* są coraz częściej zastępowane przez pojęcie *nowe nowe media*. Termin ten po raz pierwszy został użyty w 2007 r. na określenie przede wszystkim mediów społecznościowych. Współcześnie do tej grupy zalicza się m.in.: Facebook, YouTube, Instagram, TikTok, Spotify, Twitter (Laskowska, 2012, 123-137).

Pojęcie mediów cyfrowych wypracowane w literaturze przedmiotu funkcjonuje również w Kościele. Papież Franciszek w konstytucji apostolskiej *Praedicate Evangelium* odwołuje się do terminów powszechnie funkcjonujących w definiowaniu mediów cyfrowych, tj. konwergencji oraz interaktywności (PE, art. 183). Konwergencja to zjawisko polegające na *przenikaniu się* różnych mediów. Współcześnie jednak to przenikanie odnosi się nie tylko do mediów *tradycyjnych* i *nowych*, ale – na skutek dynamicznego rozwoju technologicznego – dokonuje się przede wszystkich w obrębie mediów cyfrowych (*Konwergencja jako zjawisko w świecie mediów*, dostęp 30.09.2023 z <https://pre-epodreczniki.open.agh.edu.pl/tiki-index.php?page=Konwergencja+jako+zjawisko+w+%C5%9Bwiecie+medi%C3%B3w>; Jabłońska, 2020, 127-139). *Interaktywność z kolei oznacza możliwość jednoczesnego komunikowania się i reagowania na określoną wiadomość, bowiem wiadomości (komunikaty) te mogą być przekazywane równocześnie* (Szpunar, 2008, s. 37). *Należy zatem zauważyć, że „czynniki konwergencji i interaktywności, o których stanowi Biskup Rzymu w PE (art. 183) dotyczą tzw. nowych nowych mediów wykorzystywanych w ewangelizacji jako podstawowej misji Kościoła* (Chmielewski, 2019, 19).

## **MEDIA CYFROWE A WŁAŚCIWIE WYKORZYSTYWANY POSTĘP CYWILIZACYJNY I MORALNY**

Zadaniem Dykasterii do spraw Komunikacji jest czuwanie nad tym, aby liczne narzędzia komunikacji pozostawały do dyspozycji misji duszpasterskiej Kościoła, służąc postępowi cywilizacyjnemu i moralnemu (PE, art. 186). Okazją do propagowania tej świadomości są obchody Światowego Dnia Środków Społecznego Przekazu. Utworzenie Światowego Dnia Środków Społecznego Przekazu zaproponowali Ojcowie *Vaticanum II: W celu skuteczniejszego umacniania różnorodnych form apostołstwa w zakresie środków społecznego przekazu, zgodnie z postanowieniem biskupów, należy ustanowić we wszystkich diecezjach świata dzień, w którym każdego roku wierni będą pouczani o swoich obowiązkach pod tym względem, zachęceni do zanoszenia w tej intencji modlitw i do składania na ten cel ofiar, które winny być przeznaczane na organizowanie i utrzymywanie instytucji i przedsięwzięć, popieranym na tym polu przez Kościół, stosownie do potrzeb świata katolickiego* (Sacrosanctum Concilium Oecumenicum Vaticanum II, 1963, s. 145-157, nr 18).

W kontekście powyższego warto przytoczyć słowa papieża Benedykta XVI, który podczas 45. Światowego Dnia Środków Społecznego Przekazu odbywającego się pod tytułem *Prawda, przepowiadanie i autentyczność życia w erze cyfrowej* zauważył: *Otwierają się obecnie nowe, dotychczas niewyobrażalne cele. Powodują one zdumienie z powodu możliwości, jakie dają owe nowe media, a jednocześnie pilnie wymagają poważnej refleksji na temat znaczenia komunikacji w erze cyfrowej. Jest to szczególnie oczywiste, gdy mamy do czynienia z niezwykleymi możliwościami sieci internetowej i złożonością ich zastosowania. Jak każdy inny owoc ludzkiego geniuszu nowe technologie komunikacji należy umieścić w służbie integralnego dobra osoby i całej ludzkości. Jeśli są one mądrze wykorzystane, mogą pomóc w zaspokojeniu pragnienia sensu, prawdy i jedności, które pozostaje najgłębszym dążeniem człowieka* (Benedykt XVI, 2011, dostęp 02.04.2023 z [https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf\\_ben-xvi\\_mes\\_20110124\\_45th-world-communications-day.html](https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf_ben-xvi_mes_20110124_45th-world-communications-day.html)). Powyższa wypowiedź potwierdza spostrzeżenie Jego Poprzednika – papieża Jana Pawła II – który *świat środków przekazu* nazwał współczesnym *pierwszym «areopagiem»* (RM 37). Areopag



w tym kontekście – zdaniem Biskupa Rzymu – symbolizuje bowiem nowe miejsca, w których należy głosić Ewangelię. Papież Jan Paweł II nawiązał w ten sposób do głoszenia Ewangelii przez Pawła, który będąc w Atenach, udał się na areopag będący wówczas ośrodkiem kultury wykształconego ludu ateńskiego. Należy jednak zauważyć, że papież Benedykt XVI już ten *pierwszy areopag*, jako miejsce misji ewangelizacyjnej Kościoła, skonkretyzował do – jak to określił – *nowych mediów*, a więc mediów cyfrowych.

Ponadto Dykasteria do spraw Komunikacji, wychodząc naprzeciw potrzebom misji ewangelizacyjnej Kościoła, powinna korzystać zarówno z tych form komunikacji, które są aktualnie dostępne, jak też musi mieć na względzie ewentualnie te, które mogą pojawić się w przyszłości (PE, art. 184). Dalszy rozwój tzw. *nowych mediów* stanowi wyzwanie, jednak nie natury technologicznej, ale moralnej (Smołucha, 2013, s. 95-109). W pierwszym roku pontyfikatu papież Franciszek mówił, że ten wielki *kontynent cyfrowy nie jest po prostu technologią, ale tworzą go realni ludzie oraz to, co mają w swoim wnętrzu: własne nadzieje, własne cierpienia, własne lęki, poszukiwanie prawdy, piękna i dobra* (Franciszek, 2013b, dostęp 03.04.2023 z [https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/franciszek\\_i/przemowienia/massmedia\\_21092013.html](https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/franciszek_i/przemowienia/massmedia_21092013.html)). Dlatego też trzeba mieć świadomość, że korzystanie z mediów cyfrowych w misji ewangelizacyjnej Kościoła niesie ze sobą nie tylko korzyści, ale również zagrożenia (Banaszak, 2022, 45-62).

## MEDIA CYFROWE W GŁOSZENIU PRAWDY

W promulgowanej konstytucji apostołskiej *Praedicate Evangelium* papież Franciszek stanowi, że Dykasteria do spraw Komunikacji ponadto ma za zadanie rozwijać *teologiczne i duszpasterskie aspekty działań komunikacyjnych Kościoła. W tym celu będzie dążyć, także na poziomie formacyjnym, by komunikacja nie została zredukowana do zagadnień czysto technologicznych i instrumentalnych* (PE, art. 185). Wobec powyższego nie wystarczy jedynie dbać o rozwój technologii, który ma służyć misji ewangelizacyjnej Kościoła, ale przede wszystkim należy mieć na względzie treści przekazywane w różnych formach za pomocą mediów cyfrowych. Na to zagadnienie zwracał

już wcześniej uwagę papież Benedykt XVI: *Przekazywanie Ewangelii poprzez nowe media oznacza nie tylko umieszczenie treści wyraźnie religijnych w różnych mediach, ale również konsekwentne świadczenie na własnym profilu cyfrowym oraz w sposobie przekazywania, wyborów, preferencji i osądów, które powinny być w pełni zgodne z Ewangelią, nawet jeśli wprost o niej nie mówią. Ponadto, nawet w świecie cyfrowym nie można głosić orędzia bez konsekwentnego świadectwa tego, który je głosi* (Benedykt XVI, 2011, dostęp 02.04.2023 z [https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf\\_ben-xvi\\_mes\\_20110124\\_45th-world-communications-day.html](https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf_ben-xvi_mes_20110124_45th-world-communications-day.html)). Nie należy obawiać się głoszenia Prawdy, nawet, jeśli jest dla wielu osób niewygodna. Więcej – wszyscy jesteśmy zobowiązani do szukania Prawdy (Franciszek, 2023, dostęp 03.04.2023 z <https://www.vatican.va/content/francesco/pl/messages/communications/documents/20230124-messaggio-comunicazioni-sociali.html>; KPK/83, kan. 748 § 1).

## PODSUMOWANIE

Zagadnienie mediów cyfrowych *expressis verbis* zostało uregulowane przez papieża Franciszka w promulgowanej w 2022 r. konstytucji apostolskiej o Kurii Rzymskiej i jej służbie Kościołowi w świecie *Praedicate Evangelium*. Ustawodawca powszechny – reformując strukturę Kurii Rzymskiej poprzez m.in. zmianę dotychczasowych kongregacji i papieskich rad na dykasterie – jako pierwszą wskazał Dykasterię do spraw Ewangelizacji (której bezpośrednio przewodniczył Biskup Rzymu), zaś jako ostatnią – Dykasterię do spraw Komunikacji. Taka systematyka aktu normatywnego ma swoje uzasadnienie w posłannictwie Chrystusa, jakie pozostawił Kościołowi, tj. *praedicate Evangelium* – głóście Ewangelię. Jest to zadanie niezmiennie i ponadczasowe. Z kolei sposób i formy głoszenia Ewangelii mogą ulegać modyfikacjom ze względu na zmieniające się okoliczności miejsca i czasu. Dlatego też Kościół w misji ewangelizacyjnej wykorzystuje również media cyfrowe pamiętając, iż zawsze powinny one pozostać w służbie Prawdy, do poszukiwania której zobowiązani są wszyscy ludzie – wierzący i niewierzący, ochrzczeni i nieochrzczeni. Odpowiadając na pytania badawcze postawione we wprowadzeniu należy stwierdzić, że ustawodawca

kościelny przewiduje możliwość wykorzystania mediów cyfrowych w misji ewangelizacyjnej Kościoła, jednak – jako narzędzie przekazujące tę misję – zawsze powinny mieć na celu *postęp moralny* i *postęp cywilizacyjny*. Trzeba podkreślić, że media cyfrowe stanowią część codzienności współczesnego człowieka. Dlatego też również Kościół w misji ewangelizacyjnej korzysta z takich środków, jak Facebook, Twitter, Instagram, Tik Tok, czuwając jednocześnie nad właściwym przekazem treści w nich zamieszczanych ze względu na to, że – choć media cyfrowe są często skuteczniejsze w misji ewangelizacyjnej – mogą nieść pewne zagrożenia.

## REFERENCES

- Banaszak, A. (2022). *Evangelization Through Social Media – Opportunities and Threats to the Religious Life of an Individual and Community*. 11 (24), nr 2, 45-62. Kościół i Prawo.
- Benedykt XVI (2009). *Message of the Holy Father Benedict XVI for the 43rd World Communications Day New Technologies, New Relationships. Promoting a Culture of Respect, Dialogue and Friendship*. Dostęp 01.04.2023 z [https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf\\_ben-xvi\\_mes\\_20090124\\_43rd-world-communications-day.html](https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf_ben-xvi_mes_20090124_43rd-world-communications-day.html)
- Benedykt XVI (2011). *Message of His Holiness Pope Benedict XVI for the 45th World Communications Day Truth, Proclamation and Authenticity of Life in the Digital Age*. Dostęp 02.04.2023 z [https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf\\_ben-xvi\\_mes\\_20110124\\_45th-world-communications-day.html](https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf_ben-xvi_mes_20110124_45th-world-communications-day.html)
- Chmielewski, M. (2019). *Edukacja medialna – rola w Kościele i kierunki rozwoju*. 1, 11-30. Biuletyn Edukacji Medialnej.
- Co to są cyfrowe media interaktywne?*. Dostęp 01.04.2023 z <http://roch.info/co-to-sa-cyfrowe-media-interaktywne>
- Codex Iuris Canonici auctoritate Ioannis Pauli PP. II promulgatus* (25.01.1983), AAS 75 (1983), pars II, s. 1-317; tekst polski: *Kodeks Prawa Kanonicznego promulgowany przez papieża Jana Pawła II w dniu 25 stycznia 1983 roku*. Stan prawny na dzień 18 maja 2022 roku. Zaktualizowany przekład na język polski, Pallottinum, Poznań 2022.
- Dicastero per la Comunicazione*. Dostęp 03.04.2023 z <https://www.vatican.va/content/romancuria/it/dicasteri/dicastero-per-la-comunicazione/profilo.html>
- Franciszek. (2013a). *Chirographum quo instituitur Consilium Cardinalium ad adiuvandum Romanum Pontificem in Universali Ecclesia gubernanda adque suscipiendum consilium emendationis Constitutionis Apostolicae «Pastor Bonus» de Curia Romana*. 105 (2013), 875-876. Acta Apostolicae Sedis.
- Franciszek. (2013b). *Przemówienie podczas audiencji dla uczestników zgromadzenia plenarnego Papieskiej Rady ds. Środków Społecznego Przekazu Trzeba towarzyszyć człowiekowi w epoce cyfrowej*. Dostęp: 03.04.2023 z [https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/franciszek\\_i/przemowienia/massmedia\\_21092013.html](https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/franciszek_i/przemowienia/massmedia_21092013.html)
- Franciszek. (2015). *Lettera apostolica in forma di motu proprio L'attuale contesto comunicativo*. 107 (2015), 591-592. Acta Apostolicae Sedis.
- Franciszek. (2016). *Statuta Segreteria pro Communicatione conditae Litteris Apostolicis Motu Proprio datis L'attuale contesto quae antea publici iuris factae sunt*. 108 (2016), 1051-1058. Acta Apostolicae Sedis.

- Franciszek. (2018). *Rescriptum ex Audientia Ss.mi: Rescritto del Santo Padre con il quale ha deciso che la Segreteria per la Comunicazione si chiami d'ora in poi Dicastero per la Comunicazione*. Dostęp 03.04.2023 z <https://press.vatican.va/content/salastampa/it/bollettino/pubblico/2018/06/23/0476/01039.html>
- Franciszek. (2022). *Costituzione Apostolica sulla Curia Romana e il suo servizio alla Chiesa nel mondo Praedicate Evangelium*. 54 (2022), nr 1, 9-81. *Communications*.
- Franciszek. (2023). *Orędzie Papieża Franciszka na LVII Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu Mówić z sercem. «Prawdziwie w miłości» (Ef 4, 15)*. Dostęp 03.04.2023 z <https://www.vatican.va/content/francesco/pl/messages/communications/documents/20230124-messaggio-comunicazioni-sociali.html>
- Jabłońska, M. (2020). *Współczesna konwergencja mediów w perspektywie użytkowników – modele oraz metody pomiaru*. 2, 127-139. *Studia i Perspektywy Medioznawcze*.
- Jan Paweł II. (1991). *Litterae encyclicae de perenni vi mandati missionalis Redemptoris missio*. 83 (1991), 249-340. *Acta Apostolicae Sedis*.
- Komunikat Sekretariatu Stanu z 13 kwietnia 2013 r., *L'Osservatore Romano* (wyd. pol.), 6 (2013), s. 62.
- Konwergencja jako zjawisko w świecie mediów*. Dostęp 30.09.2023 z <https://pre-e-podreczniki.open.agh.edu.pl/tiki-index.php?page=Konwergencja+jako+zjawisko+w+%C5%9Bwiecie+medi%C3%B3w>
- Laskowska, M. (2012). *Nowe media w służbie człowieka. Zarys problematyki w kontekście etyki i aksjologii mediów*. 13, 123-137. *Teologia Praktyczna*.
- Menke, M. (2022). *Dykasteria do spraw Komunikacji w strukturze Kurii Rzymskiej*. 11 (24), nr 2, 9-25. *Kościół i Prawo*.
- Nowe media*. Dostęp 01.04.2023 z <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/1943,pojcie.html>
- Sacrosanctum Concilium Oecumenicum Vaticanum II (1964). *Decretum de instrumentis communicationis socialis Inter mirifica*. 56 (1964), 145-157. *Acta Apostolicae Sedis*.
- Sitarz, M. (2019). Państwo Watykańskie. w: M. Sitarz (red.) *Leksykon Prawa Kanonicznego (2030-2031)*. Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.
- Smółucha, D. (2013). *Kościół katolicki wobec współczesnych mediów – szanse i zagrożenia*. 19 (2), 95-109. *Episteme*.
- Szpunar, M. (2008). *Czym są nowe media – próba konceptualizacji*. 4 (35), 32-40. *Studia Medioznawcze*.
- Wajs, P. (2018). Papież Franciszek a media społecznościowe – zarys problematyki. w: M. Lis (red.), *Mosty, nie mury. 5 lat pontyfikatu Franciszka*, 119-130. Uniwersytet Opolski.